TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Sức sống của nụ cười đức Phật từ Trung Hoa cổ đại sau 1.500 năm

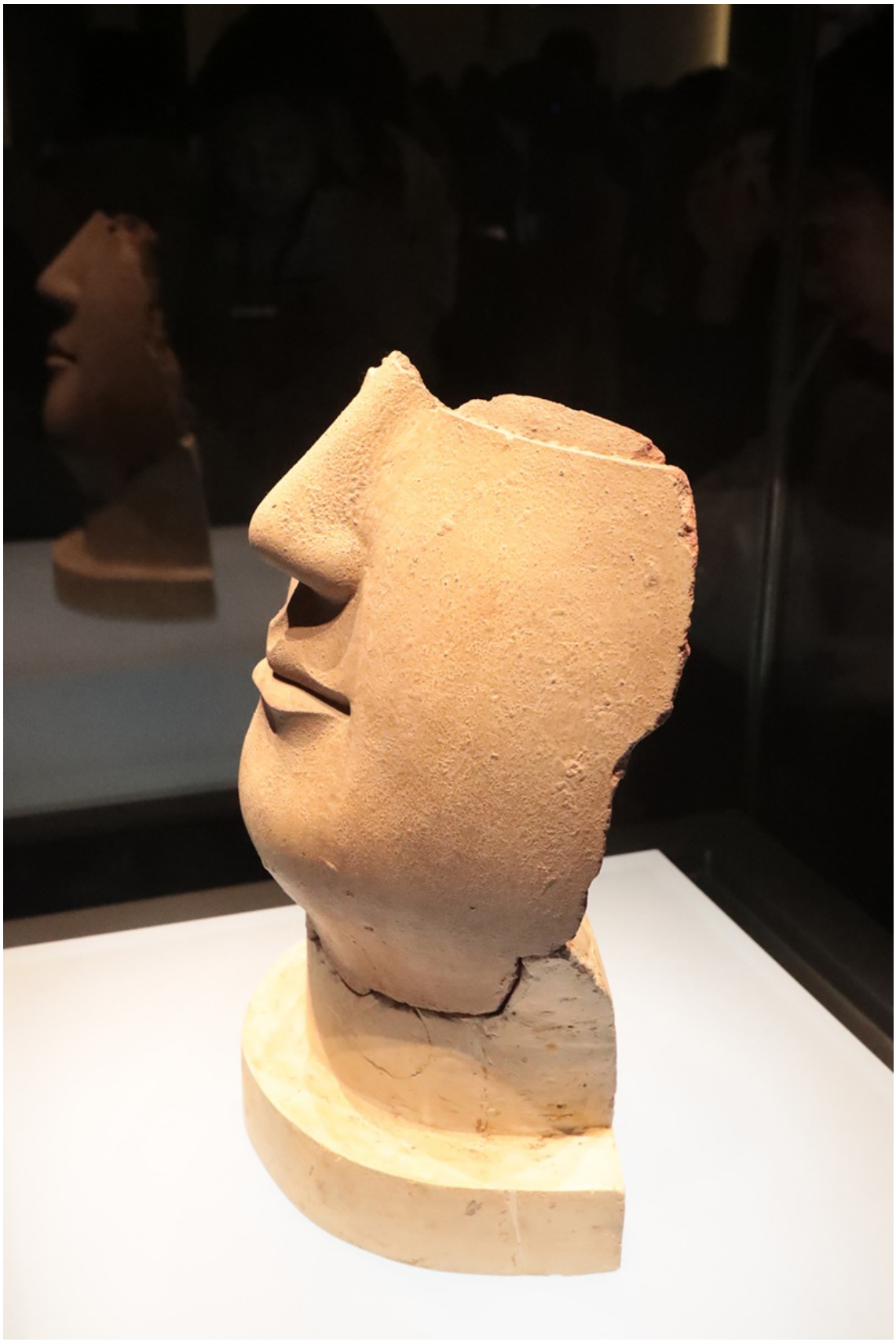
ISSN: 2734-9195 11:44 18/05/2026

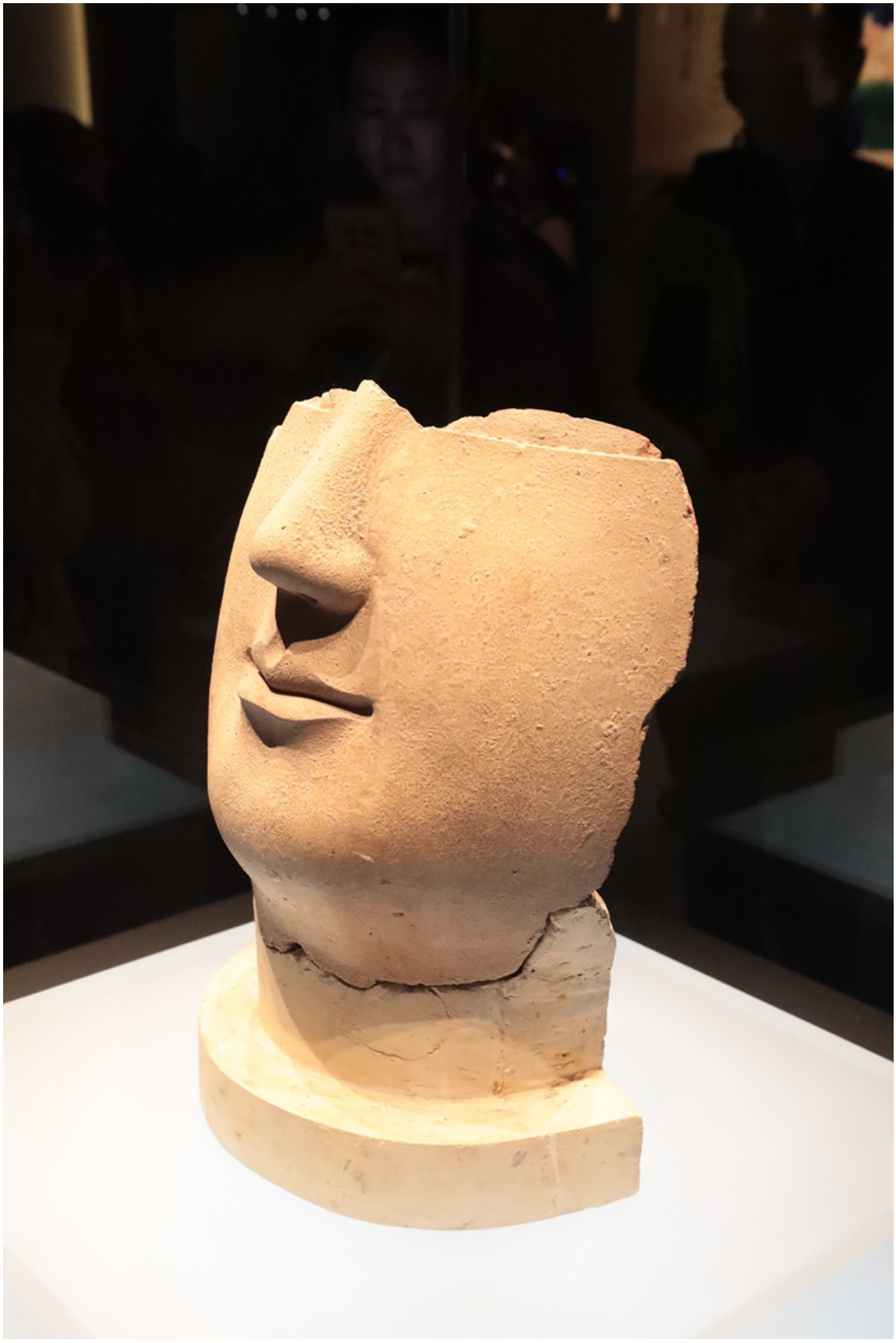
Sau hơn 1.500 năm, qua bao biến động lịch sử, nụ cười ấy vẫn còn hiện diện như một dấu vết của sự an tĩnh trong nghệ thuật Phật giáo cổ đại phương Đông, biểu hiện nhỏ bé nhưng bền bỉ của vẻ đẹp vượt thời gian.

Một nụ cười có thể vượt qua mọi ranh giới ngôn ngữ, nụ cười này đã đến với chúng ta từ **Trung Hoa** cổ đại cách đây khoảng 1.500 năm.

Phần khuôn mặt còn sót lại của một Pho **tượng Phật** bằng đất sét thuộc thời Bắc Ngụy hiện được xem là một trong những hiện vật quý giá nhất tại Luoyang Museum. Dù chỉ còn bảo tồn được một nửa khuôn mặt, thần thái an nhiên của pho tượng vẫn hiện rõ, đặc biệt là nơi khóe môi khẽ cong lên, tạo nên một nụ cười tĩnh tại và đầy từ hòa.

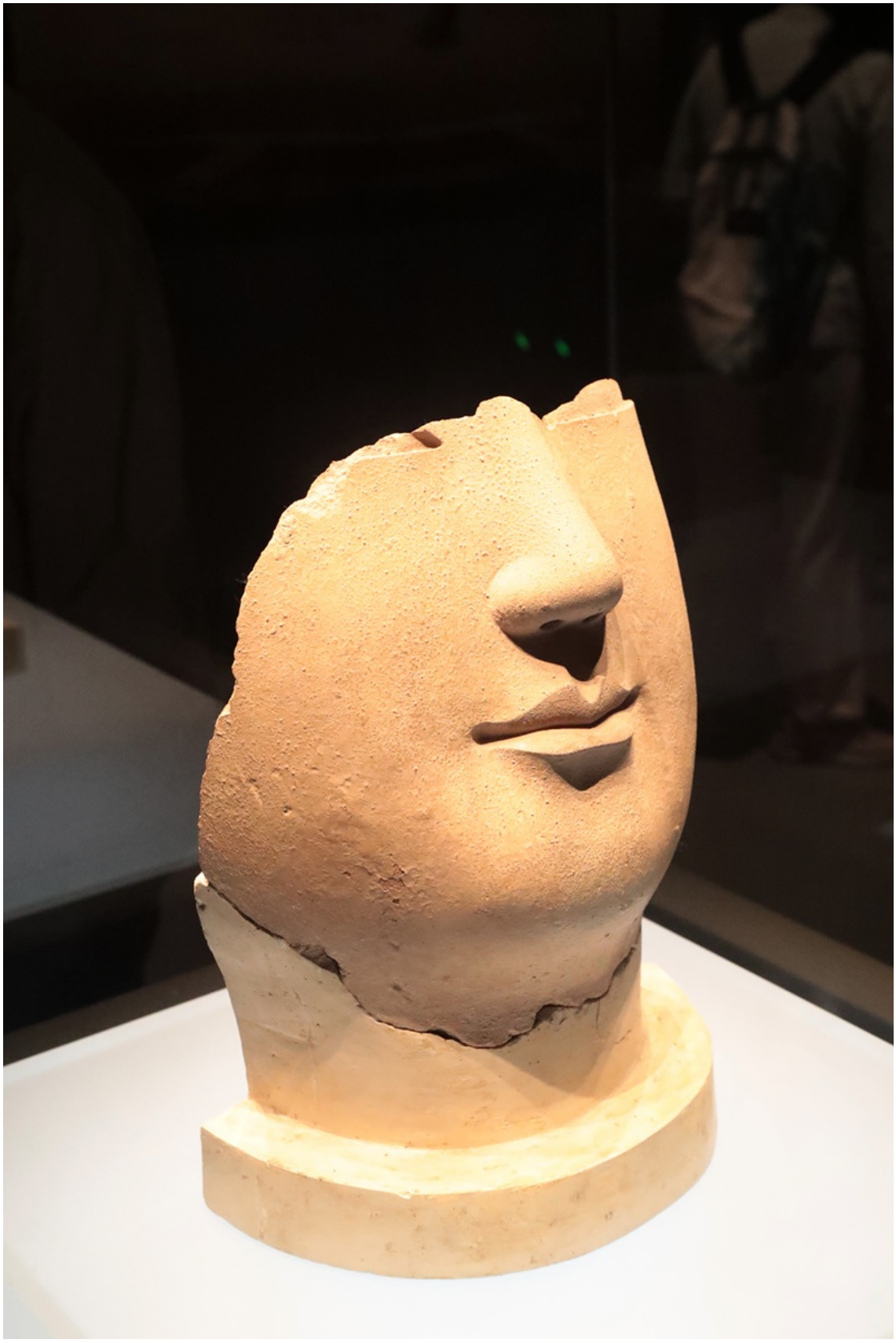
Một phần khuôn mặt của bức tượng Phật bằng đất sét từ thời Bắc Ngụy được bảo tồn và đang được trưng bày tại Bảo tang Lạc Dương, tỉnh Hà Nam./CGTN

Hiện vật được khai quật tại khu nền tháp chùa Vĩnh Ninh (Yongning Temple) ở Lạc Dương. Pho tượng hiện nay được phục dựng từ hai mảnh vỡ còn lưu giữ

được, với chiều cao khoảng 24,5 cm. Phần môi mang đường nét đầy đặn, rõ ràng; các nhà nghiên cứu cho rằng chi tiết này được tạo tác bằng kỹ thuật điêu khắc “một nét liền” đầy tinh tế.

Các nhà **khảo cổ** ước tính rằng, nếu pho tượng nguyên bản ở trong tư thế đứng, riêng phần khuôn mặt có thể dài từ 40-50 cm, còn toàn bộ tượng có thể cao tới khoảng 3 mét. Điều này cho thấy đây có thể từng là Pho tượng Phật lớn nhất tại chùa Vĩnh Ninh thời bấy giờ.

Một phần khuôn mặt của bức tượng Phật bằng đất sét từ thời Bắc Ngụy được bảo tồn và đang được trưng bày tại Bảo tang Lạc Dương, tỉnh Hà Nam./CGTN

Pho tượng được cho là xuất hiện trong giai đoạn **Phật giáo** cực thịnh dưới triều Bắc Ngụy (386-534), thời kỳ nhiều công trình Phật giáo nổi tiếng của Trung Hoa

được kiến tạo như Yungang Grottoes và Longmen Grottoes.

Các nhà nghiên cứu cho rằng phong cách tạo hình thời kỳ này phản ánh sự giao thoa giữa mỹ thuật Trung Á, Ấn Độ và truyền thống thẩm mỹ Trung Hoa.

Dù phần trán và đôi mắt đã không còn nguyên vẹn, khuôn mặt pho tượng vẫn gây ấn tượng bởi vẻ đẹp được nhiều học giả gọi là "mỹ học của sự không hoàn hảo". Nụ cười nhẹ nơi khóe môi tạo nên cảm giác gần gũi, tĩnh lặng và đầy nhân tính, khác với vẻ uy nghiêm thường thấy ở nhiều tượng Phật cổ đại.

Theo các tư liệu lịch sử, chùa Vĩnh Ninh được xây dựng vào năm 516 dưới triều Bắc Ngụy. Ngôi tháp gỗ của chùa từng được xem là một trong những công trình cao nhất thế giới thời bấy giờ trước khi bị hỏa hoạn thiêu hủy vào năm 534.

Sau hơn 1.500 năm, khi phần lớn pho tượng đã hư hại bởi thời gian và biến động lịch sử, nụ cười ấy vẫn còn hiện diện như một dấu vết của sự an tĩnh trong nghệ thuật Phật giáo cổ đại phương Đông, biểu hiện nhỏ bé nhưng bền bỉ của vẻ đẹp vượt thời gian.

Theo: **news.cgtn.com/**Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Nguồn link: https://news.cgtn.com/news/2026-05-17/A-smile-from-ancient-China-still-lives-on-after-1-500-years-1NdyLX5cFX2/p.html

Nguồn tham khảo khác:

1] https://en.people.cn/n3/2024/0408/c90000-20154240-5.html

2] https://artfrontier.org/2024/11/20/a-canon-of-oriental-incomplete-beauty-the-exquisitecolored-sculptures-unearthed-at-the-yongning-temple-pagoda-site-of-the-northern-wei-dynasty-in-luoyang/

3] https://www.mdpi.com/2077-1444/15/5/551